

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

WEINES (VELDWEG)

PUTTE

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door de Vlaamse Regering d.d. 8/05/2015

LEESWIJZER

Dit document geeft voor het betrokken signaalgebied invulling aan de conceptnota *“Aanpak vrijwaren van het waterbergend vermogen in het kader van de korte termijnactie uit het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen”*, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 maart 2013.

Op basis van het voortraject van het signaalgebied (beleidsintenties, ontwikkelingsperspectieven geformuleerd door het bekkenbestuur), een toetsing aan de overstromingsgevaarkaarten en adviezen van lokale besturen, wordt door de CIW een ontwerp-startbeslissing geformuleerd voor het signaalgebied.

Bovenaan ziet u de versie van het document. Zolang de Vlaamse Regering op basis van de ontwerp-startbeslissing voor het betrokken signaalgebied geen vervolgotraject heeft goedgekeurd, voorziet de omzendbrief *“Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden”* een bewarend beleid op basis van de overstromingskans.

Zowel de conceptnota, de omzendbrief als de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Dijle-Zennebekken dd. 01/07/2013](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Putte

Provincie(s): Antwerpen

Bekken: Dijle-Zennebekken

Betrokken waterlopen: Reehagenbeek (Alternatieve naam: Kalverbeek; 2de categorie; beheerder: Provincie Antwerpen) en Zegbosloop (niet geklasseerd).

Huidige planologische bestemming: Verblijfsrecreatie

Lopende initiatieven/beleidsintenties: In het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Putte is de Reehagenbeek aangeduid als te ontwikkelen natuurverbingsgebied. Voor de zone wordt een uitdoofscenario voor permanente bewoning voorgesteld. Omwille van waterziek karakter is een verdere invulling van deze zone niet aangewezen en wordt relocatie/verwijdering van de bestaande verblijfsrecreatie sterk aangeraden in het GRS.

De resolutie van het Vlaams Parlement van 15/01/2009 regelt de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven. De provincies spelen hierbij een coördinerende rol. De provincie Antwerpen heeft hiertoe in 2009 een oplossingskader uitgewerkt. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) voorziet de mogelijkheid om planologische oplossingen voor de weekendverblijven door te vertalen in een RUP tot 2015. Gezien het grote aantal clusters weekendverblijven binnen de provincie Antwerpen (200) heeft de provincie in 2011 een omzendbrief uitgewerkt waarin de gemeenten de mogelijkheid wordt geboden om de ruimtelijke problematiek inzake weekendzones zelf aan te pakken. De provincie reikt hierbij de methodiek, de procedure en de voorwaarden aan waaronder dit op een gestructureerde en éénvormige wijze kan gebeuren.

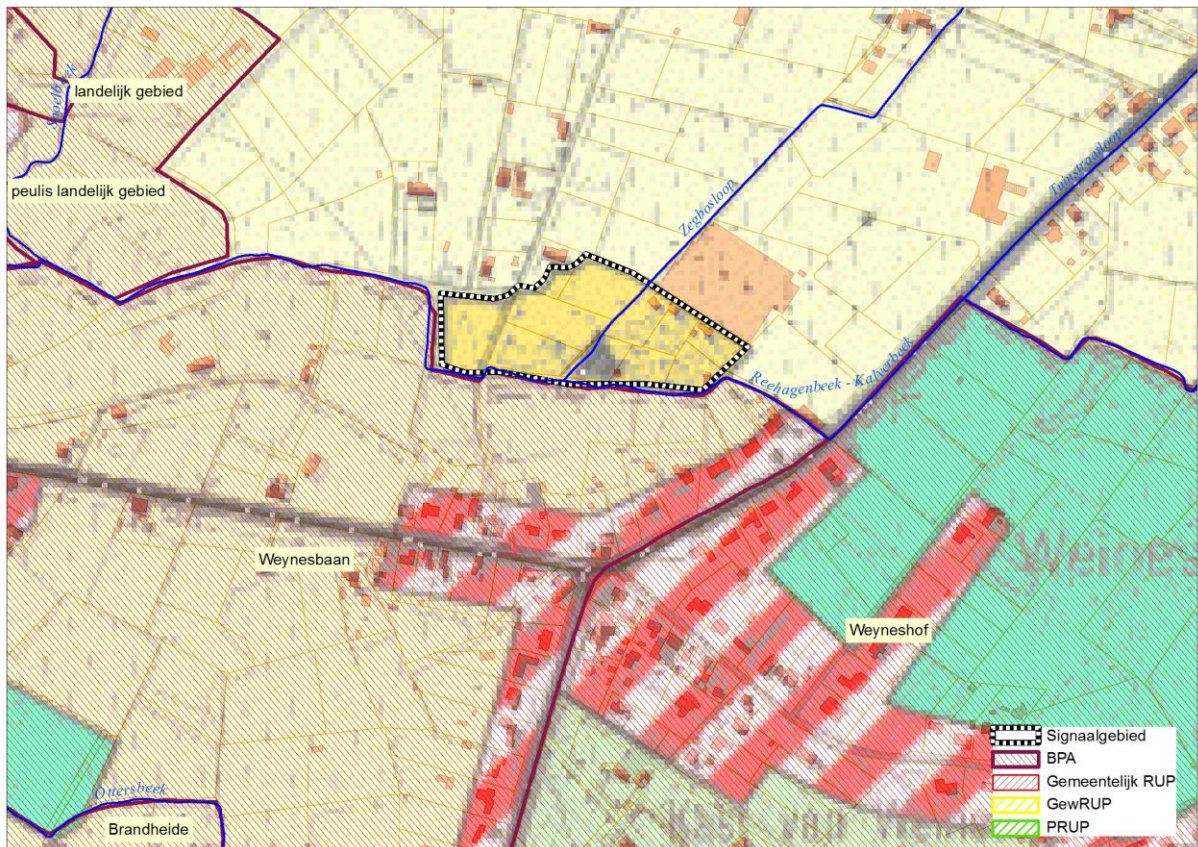
Het Vlaams Gewest heeft voor een bovenlokale afweging van de clusters een categorisering uitgewerkt. Voorliggende cluster werd hierbij gecategoriseerd onder 3a (geen randvoorwaarden vanuit Vlaams beleid en bestendigen van permanent wonen niet wenselijk):

"C2 Kaverbeek/Veldweg: Kleine cluster van 6 weekendverblijven waarvan 1 permanent bewoond is. De cluster is gelegen in recreatiegebied. Er is een problematiek van water (gelegen in overstromingsgebied). De gemeente voorziet in het GRS om het permanent wonen in deze cluster niet te bestendigen. Niet gelegen in een verkaveling of BPA. Problematiek van water door de aanwezigheid van de Klaverbeek. Zone is volledig bezet. .

De gemeente Putte plant geen planningsinitiatief.

Globale beschrijving: Het signaalgebied bevindt zich ten zuidoosten van het gehucht Peulis. Aan de zuid- en westkant wordt het gebied begrensd door de Reehagenbeek die op de grens met Bonheiden loopt, in het noordoosten grenst het aan een serrecomplex. Het signaalgebied bevat enkele weekendverblijven maar is grotendeels onbebouwd (bossen, weilanden en vijvers). Het overgrote deel van het gebied is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied.

¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms, versie 1.3.0.(december 2013-CIW WG VRW).

1.2 Overstromingsgevaar

1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

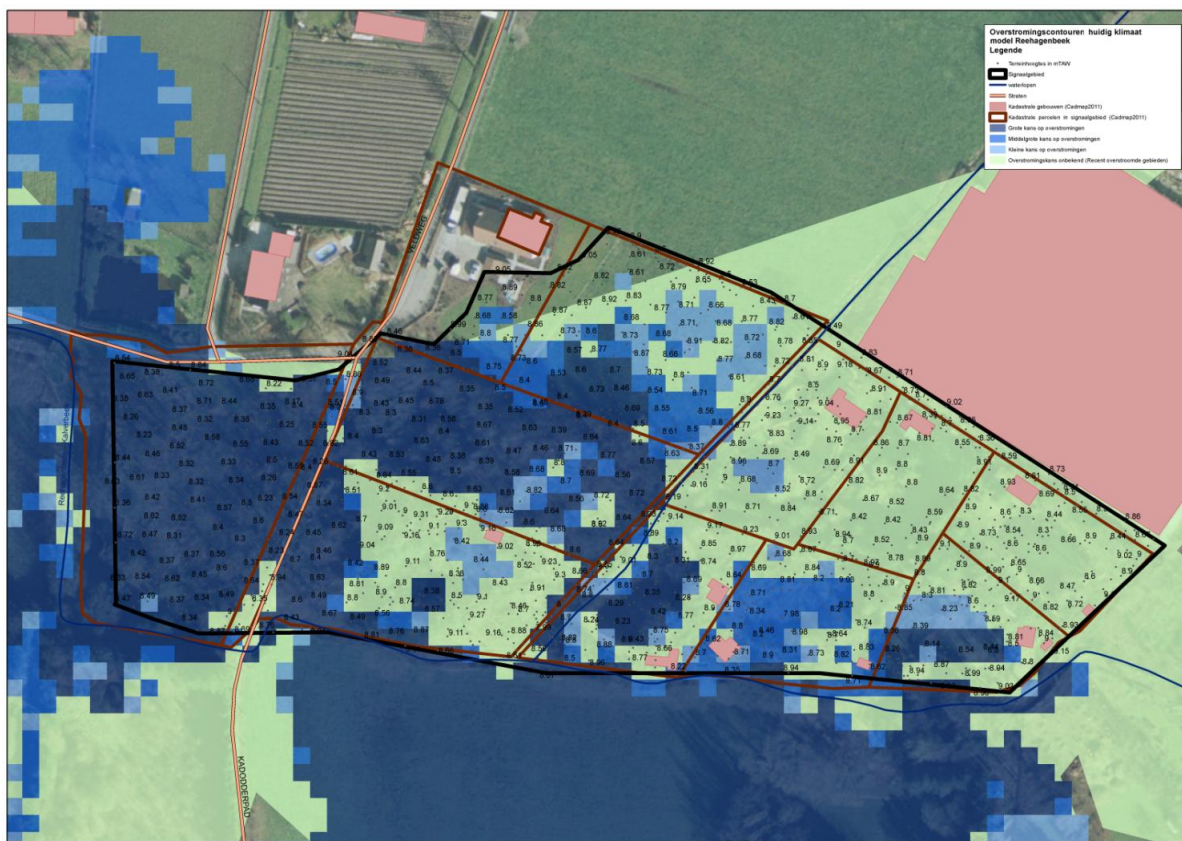
In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten opgemaakt die op de CIW van 10 oktober 2013 goedgekeurd werden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 1000, 100 en 10 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven^[2]. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Binnen het signaalgebied komt een aanzienlijke oppervlakte met een grote overstromingskans voor. Daarnaast zijn er ook delen met een middelgrote en kleine overstromingskans. Bijna het hele signaalgebied is recent overstroomd gebied (ROG).

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

^[2] gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

1.2.2 KLIMAAT-TOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW^[3] en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

Niet beschikbaar.

2 Overlegvergadering lokaal bestuur (18/03/2014)

Aanwezig:

Robin De Smedt, Anke Knapen, Bien Weytens – Ruimte Vlaanderen

Bram Vogels, – VMM

Sofie Herman – CIW secretariaat

Bruno Samain, VVP

Peter de Vooght, schepen voor Ruimtelijke Ordening Putte

^[3] "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

De gemeente verduidelijkt dat slechts 1 van de weekendverblijven vermoedelijk permanent bewoond is, drie (in de meest noordelijke zone het verst van de waterloop) in gebruik zijn als weekendverblijf en de resterende in vervallen staat verkeren.

De gemeente bevestigt dat hier inderdaad een onmiskenbare overstromingsproblematiek gekend is en gaat akkoord met het voorgestelde ontwikkelingsperspectief om de onbebouwde percelen te vrijwaren.

Tegelijkertijd lijkt het hun echter mogelijk om op deze resterende onbebouwde percelen nieuwe weekendverblijven overstromingsvrij te voorzien. De werkgroep acht gezien de hoge overstromingskans bijkomende overstromingsvrije bebouwing hier niet opportuun en strijdig met het beoordelingskader van de omzendbrief. Hoewel voorliggende fiche geen uitspraak doet over bestaande bebouwing, lijkt het aangewezen ook voor de vervallen verblijven om deze reden herlokalisatie te overwegen.

Er wordt dan ook voorgesteld om de problematiek van weekendverblijven en de overstromingsproblematiek in samenhang verder uit te werken via een overkoepelend RUP voor dit signaalgebied samen met het signaalgebied Neerhoeve (beiden de enige clusters verblijfsrecreatie in de gemeente Putte). Op die manier kan een geïntegreerde oplossing uitgewerkt worden waarbij herlocatie onderzocht wordt, en andere instrumenten dan RUP's, zoals voorzien in het oplossingskader van de provincie Antwerpen (protocols, locatiestudies ivf herhuisvestingsprojecten, planruil, grondverwerving,...) gehanteerd worden.

Een planningsinitiatief is niet opgenomen in het gemeentelijk meerjarenprogramma. Het college is van oordeel dat het provinciebestuur best een RUP opmaakt vanwege expertise met zowel signaalgebieden als weekendverblijven.

Provincie Antwerpen is niet aanwezig en heeft geen voorafgaand advies uitgebracht.

Op 11 april 2014 bracht de deputatie volgend advies uit:

Ontwikkelingsperspectief

Het signaalgebied heeft de bestemming verblijfsrecreatie. In dit recreatiegebied zijn een aantal weekendverblijven aanwezig. Gezien de ligging in overstromingsgevoelig gebied komt de zone volgens het provinciale oplossingskader voor weekendverblijven in aanmerking voor versneld uitdoven van het permanent wonen.

Instrument

De problematiek van de weekendverblijven kan samen met de overstromingsproblematiek integraal en voor de hele gemeente worden aangepakt. Een RUP in functie van herbestemming is één van de vele instrumenten die hierbij nodig zullen zijn.

Initiatiefnemer

De provincie is niet de geschikte initiatiefnemer omwille van een deze redenen:

- *De provincie vraagt in de omzendbrief van 28 juli 2011 aan de gemeentebesturen om op basis van de methodiek van het provinciale kader een oplossing te zoeken voor de clusters van weekendverblijven op hun grondgebied;*
- *De provincie heeft geen lopende provinciale planprocessen of projecten in de omgeving;*
- *De signaalgebieden zijn niet gelegen in kleinstedelijk gebied;*
- *Het is geen gemeentegrensoverschrijdende problematiek, integendeel, de gemeente is de aangewezen instantie om een integrale oplossing te voorzien voor de problematiek van de weekendverblijven omdat zij o.a. over de nodige gegevens inzake wonen beschikt;*
- *Het uitdoven en het herbestemmen van de zones voor recreatie werd voorgesteld in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan;*

De provincie zal de gemeente ondersteunen in dit proces, zowel als waterloopbeheerder als vanuit de expertise omtrent weekendverblijven, zoals voorgesteld in de omzendbrief.

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

C: nieuwe functionele invulling voor het gehele gebied:

- Kleine tot grote overstromingskans en ROG;
- In overeenstemming met uitdoofscenario voor permanente bewoning (en suggestie voor verwijdering bestaande verblijfsrecreatie) volgens GRS;
- Potenties voor inrichting als natuurgebied conform de visie van het GRS (te ontwikkelen natuurverbindingsgebied Reehagenbeek);

Instrument:

De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor het gehele signaalgebied waarbij een eventuele herlocatie van de bestaande bebouwing wordt onderzocht. Een overkoepelend planproces voor deze cluster en de cluster signaalgebied Weines, lijkt hierbij aangewezen waarbij de problematiek van weekendverblijven en de overstromingsproblematiek als een geheel worden bekeken in de gemeente Putte.

Initiatiefnemer:

Geen consensus.

De gemeente vraagt een provinciaal planningsinitiatief, de provincie is voorstander van een gemeentelijk initiatief met ondersteuning vanuit de provincie (zie punt 2).

4 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

Het signaalgebied komt gelet op de overstromingskansen in zijn geheel niet in aanmerking voor verdere ontwikkeling (noch voor permanent verblijf, noch voor verblijfsrecreatie).

Voorliggende startbeslissing doet geen uitspraak over de bestaande bebouwing. Gelet op de hoge overstromingskans, draagt een oplossing met herlocatie van de bestaande (deels vervallen) verblijven zoals vooropgesteld in het GRS, ook vanuit het watersysteem de voorkeur.

Nieuwe functionele invulling wordt dan ook gerealiseerd via de opmaak van een RUP voor het gehele recreatiegebied, samensprekend met een planningsproces voor het signaalgebied Neerhoeve (samen de twee enige zones voor verblijfsrecreatie in de gemeente Putte) waarin de overstromingsproblematiek en de problematiek van permanent bewoonde weekendverblijven samen worden aangepakt.

Er is geen consensus over de initiatiefnemer van dit planningsproces. De gemeente vraagt een provinciaal planningsinitiatief, de provincie is voorstander van een gemeentelijk initiatief met ondersteuning vanuit de provincie. In afwachting van het in werking treden van dit RUP, dient

ontwikkeling van het gebied in overeenstemming te zijn met het algemeen beoordelingskader van de omzendbrief³.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 8/05/2015

De Vlaamse Regering beslist de gouverneur van de betrokken provincie te gelasten om de initiatiefnemer te bepalen voor de start van een planningsproces en de conclusies van de ontwerpstartbeslissing hierin te integreren.

³ Omzendbrief LNE/2013/1 betreffende richtlijnen voor toepassen van de watertoets voor de vrijwaring van het waterbergend vermogen in signaalgebieden (zie www.signaalgebieden.be)